

20160302.020 10:08 0003

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

datum	: 1 maart 2016	contact	:
uw brief van	: 4 december 2015	e-mail	:
uw kenmerk	: 708595	telefoon	: 070 3307226
ons kenmerk	: 160586		
betreft	: Conceptwetsvoorstel modernisering faillissementsprocedure		

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft met belangstelling kennisgenomen van het conceptwetsvoorstel modernisering faillissementsprocedure dat u de KNB bij brief van 4 december jl. ter advisering heeft gestuurd. Graag maakt de KNB gebruik van de geboden gelegenheid hierop te reageren.

Uit het conceptwetsvoorstel maakt de KNB op dat met de aanpassing van de artikelen 14, 19 en 19b Fw een 'real time' actueel Centraal Insolventieregister (CIR) wordt beoogd. Dit verheugt de KNB omdat zij hiervoor eerder bij uw ministerie heeft gepleit. De voorgestelde aanpassing van artikel 14 Fw rept echter van "onverwijld" en "op de dag van de uitspraak". Tussen deze twee tijdsbepalingen kan enige tijd, zelfs een groot deel van de dag zitten. Het is bijvoorbeeld mogelijk om een faillietverklaring die om 9.00 uur wordt uitgesproken (pas) om 17.00 uur in te schrijven in het CIR. Dit lijkt de KNB niet de bedoeling van een 'real time' actueel CIR. Van 'real time' is dan immers geen sprake, iets waaraan het handelsverkeer en het notariaat nu juist behoefte hebben. Dit blijkt ook uit de toelichting op de voorgestelde aanpassing van artikel 14 Fw. De toelichting stelt immers dat "het uiteindelijke doel is om de meest essentiële informatie, namelijk 'is het bedrijf failliet' al *enkele minuten na de uitspraak* (cursief KNB) raadpleegbaar te hebben. Deze 'real-time' informatie zal na afronding van het digitaliseringsproject KEI-toezicht te realiseren zijn." Gelet op het uiteindelijke doel en de behoefte van het handelsverkeer en het notariaat, een 'real time' actueel CIR, pleit de KNB ervoor dat een faillietverklaring *terstond* na de uitspraak wordt ingeschreven in het CIR. De KNB pleit derhalve voor gebruik van de term 'terstond' in plaats van de termen 'onverwijld' en 'op de dag van de uitspraak' in de voorgestelde aanpassing van artikel 14 Fw. Deze aanpassing luidt dan: "wordt door de griffier van de rechtbank *terstond* ingeschreven in het register, bedoeld in artikel 19. In ieder geval worden *terstond* de naam en de woonplaats of het kantoor van de gefailleerde in het hiervoor genoemde register ingeschreven."

Verder heeft de KNB eerder, in het licht van de instelling van een 'real time' actueel CIR, aan uw ministerie gevraagd te bezien of de terugwerkende kracht van faillietverklaring (artikel 23 Fw) kan worden afgeschaft. Dit omdat het notariaat hiervan diverse ongewenste gevolgen ondervindt. Artikel 23 Fw bepaalt dat een faillietverklaring terugwerkt tot het begin van de dag waarop deze wordt uitgesproken (de hiervan afwijkende regeling van artikel 212b Fw

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

wordt hierbij buiten beschouwing gelaten). Op de dag van de faillietverklaring verliest de gefailleerde van rechtswege en met terugwerkende kracht tot 00.00 uur zijn goederenrechtelijke en verbintenisrechtelijke bevoegdheden ten aanzien van zijn tot het faillissement behorend vermogen (beschikking en beheer). Dit wringt bijvoorbeeld als 's morgens een aandelenoverdracht bij de notaris plaatsvindt en 's middags het faillissement van de overdragende partij wordt uitgesproken. De overdracht is dan ongeldig. In het verlengde hiervan wringt dit met betrekking tot de uitbetaling van de koopprijs door de notaris aan de gefailleerde overdragende partij. Wanneer de notaris de koopprijs – die door de kopende partij onder de notaris is gestort – direct na de overdracht uitbetaalt aan de overdragende partij en de overdragende partij later op dezelfde dag failliet wordt verklaard, heeft de notaris een probleem. De koopprijs, die ten gevolge van de ongeldigheid van de overdracht toekomt aan de kopende partij, is dan in de failliete boedel terechtgekomen. De notaris is ten bedrage van de koopprijs aansprakelijk jegens de kopende partij, welke aansprakelijkheid niet wordt gedekt door de beroepsaansprakelijkheidsverzekering van de notaris. In de praktijk vindt daarom pas uitbetaling van de koopprijs plaats op de volgende dag nadat het CIR (en vaak ook de griffie van de rechtbank) is geraadpleegd. Dit stuit bij veel met name internationale cliënten die het systeem van terugwerkende kracht niet kennen op onbegrip. Gelet op het voorgaande pleit de KNB voor koppeling van het moment van intreden van de rechtsgevolgen van een faillietverklaring aan het moment van publicatie hiervan in het CIR en voor afschaffing van de terugwerkende kracht van faillietverklaring. De instelling van een 'real time' actueel CIR maakt deze terugwerkende kracht onnodig en is een logisch moment om deze af te schaffen.

Tot toelichting of overleg is de KNB uiteraard graag bereid.

Met vriendelijke groet,

mr. J.H. Oomen
Voorzitter KNB